

som en Del af det subarktiske Skovland, der strækker sig rundt om det nordpolare Omraade. Indenfor dette boreale Skovbælte indtager Sverige en enestaaende Stilling ved sit Erhvervslivs Mangesidighed og høje Udvikling. Han giver først en kortfattet Oversigt over Erhvervslivets geografiske Grundlag og behandler derefter ret indgaaende de enkelte Erhvervsgrene og deres historiske Udvikling under stadig Paa-visning af deres Afhængighed af naturlige Faktorer. Endelig følger en kort Karakteristik af ti forskellige erhvervsgeografiske Omraader: Fjeldet, Skovlandet, det norrlandske Malmomraade, det jemtlandske Siluromraade, det nordsvenske Kystland, Mellemsveriges Bjergværks- og Jernindustriland, Mellemsverige, det sydsvenske Højland, Skaane, Öland og Gotland. Basis for Sveriges Erhvervskultur er Landbruget, som har sin største Intensitet mod Syd og langsomt har bredt sig mod Nord, trængende ind i Skovlandet fra Kysten langs Floddalene, indtil der opstod en Ligevægtstilstand mellem Kulturlandet og Skovlandet. For det moderne svenske Erhvervsliv er Skoven en af de vigtigste naturlige Ressourcer. Det er Skoven, de rige Jernmalmlejer samt Vandkraften, der tilsammen danner det naturlige Grundlag for Sveriges stærke og mangesidede industrielle Udvikling. Ejendommelig for Sveriges Stilling indenfor Verdensøkonomien er paa den ene Side Udførselen af Raastoffer (Træ, Jernmalm), paa den anden Side Udførselen af færdige Varer af særdeles høj Kvalitet. Mellemsveriges gamle Jerntilvirkning er efterhaanden omdannet til en forfinet Jernindustri.

G. Ht.

Walter H. Mallory: *China, Land af Famine.* (17×26 em. 199 S. med 103 Ill. og Kort). American Geographical Society, Special Publication No. 6. New York 1926.

Forf., der er Sekretær i China International Famine Relief Commission, har paa Basis af megen Førstehandsviden og omfattende Studier givet en alsidig Behandling af et af Kinas alvorligste Problemer: den stadig tilbagevendende Hungersnød. Der indtræder næsten hvert Aar i en eller anden Del af dette uhyre Rige en katastrofal Mangel paa Levnedsmidler; historiske Kilder beretter om ikke mindre end 1828 Tilfælde af Hungersnød mellem Aar 108 f. Chr. og 1911 e. Chr. Mange af disse Katastrofer har medført utalte Millioners Død. Under den store Hungerperiode i Nordkina 1920—21, der skyldtes Tørke, skal c. 20 Mill. Mennesker have været uden Levnedsmidler, og ½ Mill. antages at være omkomne; internationale Hjælpekomiteer understøttede da 7,7 Mill. Individuer. Befolkningen i de hjemsøgte Egne plejer under saadanne Perioder at gribe til fortvivlede Udveje, som f. Eks. at sælge deres unge Kvinder, og hele Landsbyer begiver sig

paa Tiggerfærd. De tørkeplagede nordlige Provinser Chili, Shantung, Shansi, Shensi og Honan synes altid at have lidt mest. I sin interessante Bog „The Character of Races“ har Ellsworth Huntington søgt at forklare Nordkinesernes store Konservatisme og aandelige Træghed derved, at Nøden stadig har drevet de aktiveste Befolkningselementer til Udvandring.

Idet Mallory undersøger Hungersnødens mange forskellige Aarsager, giver han en indgaaende og skarpsindig Analyse af Kinas Næringsliv, Naturforhold, politiske og sociale Tilstande, og diskuterer derefter en Række Reform-Muligheder. Forrest blandt disse — med Hensyn til Gennemførlighed og umiddelbar Nytte — sætter han Flodregulering og Kunstvandingsanlæg. Ganske vist har Kineserne allerede for Aartusinder siden udmærket sig i Vandbygningskunsten; dog behøves der moderne, vesterlandsk Ingeniørvidenskab for at forhindre de stadig gentagne Oversvømmelsesulykker. Hwang Ho, „Kinas Sorg“, er langtfra den eneste Flod, der trænger til Regulering; Hwai Ho og Pechilis Floder er ligesaa ødelæggende. Nye Kunstvandingsanlæg er mulige, bl. a. i Wu Ho Dalen i Shensi. Dernæst vil de kinesiske Bønders Forhold kunne forbedres ved at tilvejebringe et bedre Kredit-system; de maa nu betale frygtelige Aagerrenter for Laan. En planmæssig Kolonisation af det indre Mongoli, Manchuriet og visse tyndt befolkede Egne af det egentlige Kina kunde bringe Lindring til overbefolkede Distrikter; ganske vist foregaar der stadig Kolonisering, men i et altfor langsomt Tempo, idet Kinesernes store Hjemkærlighed virker hindrende. Endvidere anbefalede Forf. Indførelse af Hjemmeindustrier, der kunde beskæftige den overflødige Arbejdskraft i Landsbyerne. Og trods det kinesiske Agerbrugs store Intensitet vilde Landbrugsproduktionen kunne øges ved forbedret Teknik og rationel Udvalgelse af Planteracer. Paakrævet er ogsaa Skovplantning; hensynsløs Afskovning har gjort Kinas Bjerge øde og har banet Vejen for Bortskylning af løse Jordlag, hvorved Svingningerne i Flodernes Vandføring er forstærkede. Men Skovplantning er en saare langsom og bekostelig Proces. Samfærdselsmidlerne er i Udvikling; men der vil kræves lang Tid og store Summer, før Kina har et Jernbane- og Vejnet, der svarer til et moderne Erhvervslivs Fordringer.

Sidst paa Reformprogrammet sætter Forf. „Education“, hvormed han vel egentlig mener en Rationalisering af kinesisk Sjæleliv efter vesteuropæisk eller amerikansk Mønster. Han sætter dette Punkt sidst, fordi det vil være saa overordentlig vanskeligt at gennemføre. Og dog vil Kina vedblive at være Hungersnødens Land, saalænge Forfædredyrkelsen binder Slægterne til Fædrenes Gravpladser og gør et talrigt Afkom til den mest attraaede Besiddelse. Kinas Befolkningsproblem

kan overhovedet ikke løses uden Fødselsregulering; og denne Sikkerhedsventil for overstrømmende Livskraft er aldeles uforenelig med den nedarvede kinesiske Livsopfattelse. Spørgsmaalet bliver da, om ikke den europæiske Tekniks Forbedringer af Kinas Erhvervsliv — i Forbindelse med den europæiske Lægekunsts Ophjælpning af Kinesernes Sundhedstilstand — blot vil muliggøre en enorm Forøgelse af Kinas Befolkning uden i mindste Maade at mildne Befolkningspresset?

G. Ht.

Gerhard Lindblom: Jakt- och Fångstmetoder bland afrikanske Folk. Del I. (8°, 138 S. med talr. Ill.) Stockholm 1925. Victor Petterson.

Dr. Lindblom, der forlængst har indlagt sig Fortjeneste af Østafrikas Etnografi, tager i dette Arbejde et Emne op, som utvivlsomt vil kaste Lys over tidlige og sene Kulturstrømninger indenfor det mørke Fastland. Allerede i denne første Del viser sig adskilligt af væsentlig Interesse for Afrikas kulturhistoriske Problemer. Saaledes fremdrager Forf. en Række slaaende Ligheder mellem Jagtmetoder i Sydafrika og Nordøstafrika. At Udbredelsen af disse Metoder ikke er sammenhængende, maa antages at bero paa, at de er meget gamle og fortrængte fra en Del af deres oprindelige Omraade. Forf. viser ogsaa, hvorledes visse Jagtmetoder særlig egner sig for visse Landskabsformer og repræsenterer en Art Tilpasning til disse. Brugen af Jægermasker optræder saaledes særlig i aabne Steppe- og Savanneegne, hvor den naturlige Vegetation ikke gør det let for Jægeren at snige sig ind paa Vildtet. Værdifuld er ogsaa Paavisningen af, at visse Former hører naturligt sammen — f. Eks. Bue og Pil med Jagtmaskerne — medens andre udelukker hinanden. Brugen af Hest og Kamel ved Jagt paa Strudse har saaledes i Nordafrika fortrængt den ældre Maskeringsmetode, som i nyere Tid er særlig kendt fra Buskmændene i Sydafrika. — Forhaabentlig vil Dr. Lindblom efterhaanden drage ogsaa de andre Verdensdeles Jagt- og Fangstmetoder ind i Undersøgelsen; thi de herhen hørende kulturhistoriske Problemer strækker sig langt ud over Afrikas Grænser.

G. Ht.

L. Mecking: Die Polarwelt in ihrer kulturgeographischen Entwicklung besonders der jüngstens Zeit. (8°, 19 S.) Særtryk af Geographische Zeitschrift 1925.) B. S. Teubner. Leipzig 1925.

En kortfattet Oversigt over Europæernes og Nordamerikanernes Udnyttelse af arktiske og antarktiske Lande og Have. Særlig Opmærksomhed vier Forf. Grønland og Svalbard.

G. Ht.